

ЗАКОН**о сузбијању полних болести**

од 28 марта, 1934 год.

§ 1 — Полне болести, у смислу овога закона су: сифилис, гонореа и меки шанкр у свима облицима.

§ 2 — Свако лице оболело од полне болести мора одмах да се лечи.

§ 3 — Свако лице, које оболи или посумња да је оболело од које полне болести, има право на бесплатан преглед и на бесплатно лечење, ако је стања таквог, да не може поднети трошкове лечења:

а) у свима државним и самоуправним санитарским установама (болницама, универзитетским клиникама, амбулантама и т. сл.); и

б) код среских и општинских лекара.

Изузимају се лица осигурана по Закону о осигурању радника (1922 године), која ће се лечити у својим санитарским установама.

Министар социјалне политике и народног здравља прописаће правилник о плаћању трошкова лечења аналогно правилнику о наплати болничких трошкова.

§ 4 — Сваки лекар, који лечи болесника од полних болести обавезан је:

1) да обавести болесника о преношљивости његове заразне болести, о његовом обавезном лечењу и о законској одговорности ако кога зарази; да одврати болесника од ступања у брак, ако се пред истим налази, до потпуног излечења; да болеснику преда штампано упутство, које издаје Министарство социјалне политике и народног здравља;

2) да се код болесника обавести о извору заразе и само ако добије поуздане податке да то достави надлежним властима, ради проверавања и предузимања потребних мера;

3) да дискретно води евиденцију болесника које лечи и да на захтев надлежне власти даје потребне податке без навођења имена; и

4) да опомене болесника, ако би лечење прекинуо или ако неуредно долази на лечење.

Ако болесник и после опомене не продужи лечење или не поднесе доказ, да се лечи код другог лекара или установе поменуте у § 3 овога закона, лекар је дужан да о томе учини писмену доставу надлежној власти, без обзира на тачку 3 овог параграфа.

§ 5 — Лице, које лекару да лажно, злонамерно обавештење о извору заразе (§ 4), казниће се према одредбама овога Закона.

§ 6 — Ако постоји опасност да заражено лице својим начином живота или небрижљивошћу у лечењу може своју болест да пренесе на околину, или на лица са којима долази у додир, надлежна власт ће, на основу лекарског мишљења, тако лице сместити у јавну болницу на лечење дотле, док не престане бити опасно за друге. Ово смештање вршиће се са што већом дискрецијом.

§ 7 — Министарство социјалне политике и народног здравља предузима:

1) у вези са надлежним грађанским и војним властима све мере, да се широком пропагандом обавештавају најшире масе становништва, омладина, школска младеж и војска о опасностима од полних болести. Омладину ће, почев од њене 15-те године старости, стручна лица на погодан начин обавештавати о полном животу, озбиљности и несрећама, које могу да проузрокују полне болести. За ову пропаганду користиће се сва средства, као: предавања, позоришта, филм, публикације, слике, летци итд. Шефови и лекари амбулаторија за кожне и венеричне болести обавезни су да у овоме правцу покажу нарочиту делатност; и

2) отварање нових амбулаторија за кожне и венеричне болести.

Шефови амбулаторија за кожне и венеричне болести старају се за отварање и одржавање Профилактичне станице при амбулаторијама.

§ 8 — Свака проституција као и држање јавне куће је забрањено и кажњиво дело по прописима Кривичног законика Глава XXIV.

Кривични законик. Глава двадесет и четврта. Кривична дела против јавног морала.

§ 269 — Казниће се робијом до десет година:

1. ко женско лице с којим није у браку силом или претњом истовремене опасности по живот или тело принуди на обљубу; или

2. ко обљубу изврши над женским лицем које претходно доведе у несвесно стање или га друкчије за одбрану онеспособи.

§ 270 — Ко над женским лицем с којим није у браку, а које због душевне болести, слабоумља, нарушене свести или из каквих других узрока није за одбрану способно, изврши обљубу, казниће се робијом до осам година.

§ 271 — Ко изврши обљубу са женским лицем, које је претходно лажно уверио да је са њиме у браку, казниће се строгим затвором.

За покушај ће се казнити.

Гоњење се предузима по предлогу.

§ 272 — Ко у случајевима §§ 269 и 270 изврши само блудну радњу, а не и саму обљубу, казниће се строгим затвором.

Ко у случају § 271 изврши само блудну радњу, казниће се затвором до годину дана.

Гоњење за кривично дело из првог и другог одељка, ако није јавно учињено, предузима се само по предлогу.

§ 273 — Ко над женским лицем које није навршило четрнаесту годину изврши обљубу, казниће се робијом до десет година.

Ко над таквим лицем изврши какву блудну радњу, казниће се строгим затвором.

Гоњење за кривично дело из другог одељка, ако није јавно учињено, предузима се само по предлогу.

§ 274 — Казниће се робијом до пет година:

1. ко мушко лице испод четрнаест година злоупотреби за обљубу;

2. ко изврши обљубу над својим малолетним пасторчетом, усвојеним дететом, храњеником, или храњеницом или над својом штићеницом.

Ко изврши блудну радњу према овим лицима казниће се строгим затвором.

§ 275 — Робијом до десет година казниће се:

1. ко као старешина, надзорник, лекар, верски представник, васпитач, наставник или други орган, користећи се влашћу коју му даје тај његов положај према лицу с којим је у додиру или на које по том свом положају има утицаја, изврши обљубу над тим лицем;

2. ко изврши обљубу са лицем које се налази под његовим надзором у затвору, болници, сиротињском дому, у заводу за васпитање или поправљање, у заводу за рад или за лечење или чување.

За извршену блудну радњу у овом случају учинилац ће се казнити строгим затвором.

§ 276 — Ко злоупотребом поверења полно непорочне малолетне девојке која је навршила четрнаест година ову на обљубу наведе, казниће се затвором најмање шест месеци.

Ако учинилац са заведеном девојком ступи у брак, неће се казнити.

Гоњење се предузима по предлогу.

§ 277 — Ко се користи невољом у којој се налази полно непорочно женско лице, па ово на обљубу или какву блудну радњу с њим или с неким другим наведе, казниће се строгим затвором.

Учишилац се неће казнити ако са заведеном женском закључи брак.

Гоњење се предузима по предлогу.

§ 278 — Ко силом, претњом или преваром одведе полно непорочно женско лице у намери да с њим он или ко други у блуду живи, казниће се робијом до пет година.

Ако одведено лице није навршило четрнаест година, учинилац ће се казнити робијом до десет година.

Учишилац се неће казнити ако са овако одведеном женском ступи у брак.

§ 279 — Ако лице, над којим је извршена обљуба или каква блудна радња у смислу §§ 269—278, од тога умре, учинилац ће се казнити робијом најмање пет година.

Ако је услед ове обљубе или блудне радње лице претрпело тешку повреду из § 178 или § 179, учинилац ће се казнити робијом до дваест година.

§ 280 — Ко из навике или из користољубља иде на руку вршењу блуда, казниће се строгим затвором до две године.

У особито тешким случајевима казниће се робијом до пет година.

§ 281 — Ко женско лице које блуд проводи у виду заната искоришћује, казниће се строгим затвором и новчано.

§ 282 — Казниће се робијом до десет година:

1. ко подведе лице млађе од осамнаест година;

2. ко подведе своју жену, кћер, сестру, унуку или лице поверено његовом старању или надзору;

3. ко какво лице ради блуда одведе из његова завичаја или пребивалишта у друго место и тамо га остави или другоме преда.

§ 283 — Ко какво лице ради блуда одведе у иностранство или га ради тога другом преда или се ради тога с ким удружи, казниће се робијом до петнаест година.

§ 284 — За обљубу између сродника у правој линији, казниће се робијом до десет година.

За обљубу између сродника по крви у побочној линији закључно до другог степена казниће се робијом до пет година.

За обљубу између сродника по тазбини до првог степена закључно и између онога који је крстио и крштенога или овога родитеља казниће се затвором до годину дана.

§ 285 — За противприродни блуд између лица учинилац ће се казнити строгим затвором у колико та радња не прелази у теже кривично дело.

§ 286 — За противприродни блуд лица са животињом учинилац ће се казнити затвором до годину дана.

§ 287 — Ко јавно изврши какву блудну радњу, казниће се затвором или новчано до 50.000 динара.

§ 288 — Ко јавно држи предавање неморалног садржаја којим се потстрекава на блуд или блудне радње, као и ко производи, прода-

је, растура, или уопште у јавни саобраћај пушта списе, новине, слике и друге предмете који садрже тешку повреду јавног морала, казниће се строгим затвором и новчано.

Предмети кривичног дела одузеће се.

§ 289 — Под блудном радњом у смислу прописа ове главе разуме се свака таква радња којом учинилац иде на задовољење своје телесне похоте.

§ 9 — Мушко лице, које ступа у брак, мора за венчање поднети надлежној власти лекарско уверење из кога ће се видети да не болује ни од једне болести наведене у § 1 овога Закона.

Државни и самоуправни лекари издаваће ова уверења бесплатно сиромашним лицима. Женско лице, које зна да је заражено или према околностима то може да претпостави па ипак закључи брак, казниће се по § 256 Кривичног законика.

Издавање лажног уверења казниће се по постојећим законским прописима.

Ако верски претставник, или претставник надлежне грађанске власти не буде добио оваква уверења од мушког лица које жели да ступи у брак, па га ипак венча, казниће се по одредби § 399 став први Кривичног законика. Изузима се случај венчања на самртној постељи. Ако такав мушкарац оздрави, има се у року од месец дана сам дати прегледати.

Кривични законик:

§ 256 — Ко полно заражен врши обљубу и другога зарази или ма на који начин друго-

га изложи опасности те зараде, казниће се затвором и новчано до 50.000 динара.

Ако је учинилац муж према својој жени или жена према своме мужу, гоњење се предузима само по тужби брачног друга.

§ 399 — Верски претставник који венча лица између којих брак по закону није допуштен, казниће се затвором или новчано.

Истом казном казниће се и верски претставник, који венча лице које је раније ступило у брак по прописима ма које у Краљевини Југославији признате вероисповести или које је раније закључило грађански брак.

Ако брак остане на снази, верски претставник ће се казнити новчано до 5.000 динара, а суд га може и ослободити од сваке казне.

§ 10 — Забрањује се лечење полне болести без личног прегледа болесника, према писму или поруци, или слањем лекова.

Забрањује се свако рекламирање лекова за лечење полних болести, било да се врши усмено или путем штампе, објава, летака и т.сл.

§ 11 — Лице, које несавесношћу, било путем полних сношаја или ма на који други начин пренесе полну болест на друго лице, лице које узме здраву дојкињу у погледу сифилиса код детета које болује од сифилиса, жена која болује од сифилиса а прими се за дојкињу код детета које ову болест нема, лице које да дете болесно од сифилиса другом лицу под своје или на неговање или васпитање а о болести детета не обавести — казниће се по одредбама Кривичног законика.

§ 12 — Министарство социјалне политике и народног здравља испитиваће социјалне узроке, који стварају и подржавају проституцију, а у циљу да се предузму потребне мере, које ће одредити специјалном Уредбом.

Министарство социјалне политике и народног здравља ће у свима већим варошима оснивати домове за привремени смештај жена и девојака, које долазе у те вароши да траже зараду, као и за оне које остану без зараде.

Министарство социјалне политике и народног здравља ће, у вези са другим државним и стручним властима и приватним организацијама, а нарочито са женским удружењима и са друштвима за сузбијање полних болести, оснивати и одржавати специјалне установе у којима ће се смештати:

- а) морално угрожена и посрнула женска младеж; и
- б) женска лица кажњена због проституисања а у циљу, да би се оспособила за приређивање.

§ 13 — Ако се утврди да прилике у којима живи малолетни, угрожавају његов морални развитак у средини у којој је, односно Краљ. Банске управе, односно Управа града Београда, предузеће потребне мере да надлежна власт за малолетнике одузме родитељу односно старатељу очинску власт и малолетника смести или у коју другу породицу или установу предвиђену у предњем параграфу.

§ 14 — Лице које се огреши о прописе овога Закона казниће се, ако дело није кажњив-

во по прописима Кривичног законика, затвором до 6 месеци или новчаном казном до 5.000 динара.

§ 15 — Извиђање кривица по овоме Закону вршиће се: било на пријаву приватних лица, ако је приватни интерес оштећен, било по претставци надлежног јавног или самоуправног органа, ако је јавни интерес оштећен.

§ 16 — За извиђаје и пресуђења кривица по овоме Закону надлежни су судови по Закону о кривичном судском поступку, који важи на дотичном судском подручју.

Претрес је тајан.

§ 17 — Све новчане казне изречене по овоме Закону, или у вези истога по Кривичном законнику, иду у корист фонда за оснивање и издржавање установа предвиђених у параграфима 12 и 13 овога Закона. Фондом рукује Министар социјалне политике и народног здравља и исти се налази на приплоду код Државне хипотекарне банке.

§ 18 — Све полицијске и административне мере које су до сада уређивале надзор над проституткама укидају се.

§ 19 — Спровођење овога Закона поверава се Министру социјалне политике и народног здравља, који ће издати потребан правилник за извршење овога Закона.

§ 20 — Овај Закон ступа у живот кад га Краљ потпише и кад се обнародује у „Службеним новинама“, а обавезну снагу добија 30 дана после обнародовања, када престају да важе прописи који су му противни.

Препоручујемо Нашем Министру правде да овај закон обнародује, свима Нашим Министрима да се о извршењу његовом старају, властима заповедамо да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покорвају.

Службене новине Бр. 122 — XXXI од 10 марта, 1934 год.

ПРАВИЛНИК

С.Бр. 11866 од 15 јуна, 1934 год.,

за извршење Закона о сузбијању полних болести

На основу Закона о сузбијању полних болести, прописује се овај Правилник за извршење Закона о сузбијању полних болести

Чл. 1 — Под полним болестима у смислу Закона о сузбијању полних болести подразумева се сифилис, гонореја и меки шанкр, у свима облицима без обзира на локализацију и трајање болести. Овамо спадају и екстрагенитални шанкри и екстрагенитална гонореја (очна, ректална) као и све њихове компликације.

Чл. 2 — Полне болести лечи само лекар, који има право приватне праксе. Свако друго лечење од нестручних лица повлачи казну и за оног који лечи и за оног који се лечи. За обавезно лечење малолетника и слабоумних одговорни су родитељи односно њихови старатељи. У местима са већим бројем лекара, сваки лекар који утврди полну болест, а изма којих разлога сам лично уопште не лечи